

22.06.1987, Pazartesi

Sayı: 19495

Milletlerarası Andlaşma

Karar Sayısı : 87/11764

26 Mart 1987 tarihinde imzalanan ekli "Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Ulaştırmasına Dair Anlaşma"nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 1/5/1987 tarihli ve EIOA-1-330-081-87-2225 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü ve 5 inci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 8/5/1987 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Kenan EVREN
Cumhurbaşkanı

T. ÖZAL
Başbakan

K. OKSAY
Devlet Bak.-Başbakan Yrd. V.

A. TENEKECİ
Devlet Bakanı

M. O. SUNGURLU
Adalet Bakanı

A. K. ALPTEMOÇİN
Maliye ve Gümrük Bakanı

V. ATASOY
Ulaştırma Bakanı

H. C. ARAL
Sanayi ve Ticaret Bakanı

K. OKSAY
Devlet Bakanı

M. T. TİTİZ
Devlet Bakanı

Z. YAVUZTÖRK
Millî Savunma Bakanı

M. EMİROĞLU
Millî Eğt. Genç. ve Spor Bak.

H. H. DOĞAN
Tarım Orman ve Köyîşleri Bakanı

S. N. TÜREL
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

H. C. GÜZEL
Devlet Bakanı

A. KARAEVLİ
Devlet Bakanı

Y. AKBULUT
İçişleri Bakanı

İ. S. GİRAY
Bayındırlık ve İskan Bak.

M. V. DİNÇERLER
Devlet Bakanı

A. BOZER
Devlet Bakanı

H. C. GÜZEL
Dışişleri Bakanı V.

M. KALEMLİ
Sağ. ve Sos. Yard. Bak.

M. M. TAŞÇIOĞLU
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

A. M. YILMAZ
Kültür ve Turizm Bakanı

Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Ulaştırmasına Dair Anlaşma

Aşağıda "Akit taraflar" olarak adlandırılan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fas Krallığı Hükümeti,

- İki kardeş ülke arasında denizcilik ilişkilerini uyumlu bir şekilde geliştirme arzusuyla,
 - Denizcilik ilişkilerinin, özellikle deniz taşımacılığı ilişkilerinin ticari mübadelelerin gelişmesine ve iki kardeş ülke arasında işbirliğinin gelişmesine katkıda bulunacağı inancıyla,
 - Eşitlik, karşılıklı yarar ve yardım ilkelerine uygun olarak,
- Aşağıdaki Hususlarda Mutabık Kalmışlardır :

MADDE I

İşbu Anlaşma gereğince;

1. "Akit taraf gemisi" terimi bu tarafın bayrağını taşıyan her türlü gemi anlamını taşır. Ancak bu terim;
 - a) Savaş gemileri,
 - b) Silahlı kuvvetler hizmetinde bulunduğu sürece her türlü diğer gemileri,
 - c) Balıkçı gemileri,
 - d) Hastane gemileri, bilimsel araştırma, denizbilim, hidrografiya gemileri gibi ticari olmayan işler için tahsis edilmiş gemileri,
 - e) Nükleer yakıtla çalışan gemileri,
 - f) Standardların altında gemileri kapsamaz.
2. "Gemi Mürettebatı" terimi kaptanı ve sefer esnasında gemide, geminin işletilmesi ve bakımı ile ilgili görevleri ifa eden ve mürettebat olarak görünen kaptan ve diğer şahısları belirtir.

MADDE II

Bu Anlaşmanın amacı;

- İki ülke arasındaki denizcilik ilişkilerini geliştirmek ve düzenlemek,
- Türk ve Fas limanları arasındaki trafiği düzenlemek ve Akit taraf gemilerinin iki ülke trafiğine dahil olacakları şartları tesbit etmek,
- Taraf ülkelerin her birinin dış ticaret çıkarlarını korumak için yeterli hizmetin organize edilmesi ve Trafik koordinasyonu sağlanması amacıyla gerekli bütün tedbirlerin alınması ve iki ülke limanları arasında seyrüsefainin gelişmesini önleyebilecek bütün engelleri bertaraf edecek şekilde işbirliği yapmak,
- Gemi inşa ve onarımı alanında işbirliği yapmak,
- Bu konuda uzman mübadelesini teşvik etmektir.

MADDE III

İşbu Anlaşma bir tarafta Türkiye Cumhuriyeti hükümrancılık alanlarına, diğer tarafta Fas Krallığı hükümrancılık alanlarında uygulanır.

Bununla beraber, bu Anlaşmanın hükümleri Akit tarafların her birinin kanunları tarafından kendilerine tahsis edilen faaliyetlere ve kendi karasularında yapılan taşımacılığa özellikle römorkaj, kurtarma, pilotaj, kabotaj, deniz yardımı gibi liman hizmetlerine ve deniz balıkçılığı ile iç seyrüsefaine uygulanmaz,

1. Akit taraflar, Hat Konferansı Davranış Kodu anlayışıyla deniz taşımacılığı alanında işbirliği arzularını teyid ederler.

2. İki ülke arasında deniz yoluyla (düzenli hatlar) yapılan eşya taşımacılığı mübadelesinde, yükleme boşaltma limanına bakılmaksızın, Akit taraflarca kendi milli denizcilik şirketleri tarafından işletilen gemilere uygulanacak sistem, Akit taraflardan her biri bu taşımaların en az % 40'ını taşıma hakkına sahip olmak üzere yükün hacmine ve navlun değerine göre 40/40/20 paylaşım esasına dayanır.

Akit taraflar bu amaçla milli denizcilik şirketleri arasında denizcilik konferansları yapılmasını destekleyeceklerdir.

3. Akit taraflar tarafından yolcu taşımalarına ve diğer eşya taşımalarına uygulanacak rejimde iki taraf gemilerinin bu taşımalara iştirakinin artırılması mümkün olduğu kadar desteklenecektir.

MADDE IV

1. Akit taraflar bu anlaşma ile düzenlenen trafik için tahsis edilen gemiler arasında her türlü ayrımcılık şeklini reddettiklerini ve iki ülke arasındaki denizcilik mübadelesinin gelişmesini köstekleyebilecek engelleri bertaraf etme hususunda işbirliği yapacaklarını beyan ederler.

2. Akit taraflardan her biri, diğer akit taraf gemilerine kendi gemilerine uyguladığı muameleyi uygulayacak. Limanlara kabul ve limanların kullanımında, gemiler ve mürettebatları, yolcular ve yükler için olduğu gibi rıhtımda yer tahsisi ve yükleme boşaltma için seyrüsefain ve ticari işlemlere bütün kolaylıkları sağlayacaktır.

3. Her iki Akit taraf, mevzuatları ve liman nizamnameleri çerçevesinde, gemilerin limanlarda kalış süresini azaltmak ve limanlarda yürürlükte olan sağlık, gümrük ve idari formalitelerin ifasını imkan nispetinde basitleştirmek üzere gerekli tedbirleri alırlar.

Akit taraflar bu formalitelerde ayırım gözetmeyen bir muamele yapılması hususunda mutabık kalırlar.

4. İşbu anlaşmanın hükümleri, tehlikeli maddelerin taşınması, malın tespiti, insan hayatı kurtarma, gemilerin kirletmesine karşı önlemler, gemilerin ve limanların güvenliğine ilişkin diğer kontrol tedbirleri, kamu sağlığı ile gümrük mevzuat ve nizamnamesinin uygulanması konusunda yerel otoritelerin haklarına zarar vermez.

MADDE V

Akit taraflardan her biri diğer akit tarafın yetkili makamları tarafından kendi kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak verilmiş olan ve gemide bulunan belgelere göre geminin milliyetini tanıır.

2. a) Akit taraflardan birinin yetkili makamları tarafından verilen veya geçerli sayılan bu gemi belgeleri veya sertifikalarının geçerliliği diğer Akit tarafça kabul edilir.

b) Tarifeler ve seyrüsefain vergilerinin hesaplanması ve ödenmesi yeni bir işleme tabi tutulmaksızın bu belge sertifikalar esas alınarak yapılır.

3. Gemilerin tonajlarına ilişkin uluslararası sözleşmeye (1969) veya yürürlükteki milli mevzuata göre yetkili makamlarca verilmiş belgelere haiz Akit taraflardan birinin gemileri diğer Akit tarafın limanlarında yeniden ölçüm işleminden muaf tutulurlar.

Akit taraflardan biri tarafından ölçme sisteminde değişiklik yapılması durumunda bu Akit taraf, eşdeğerlik şartlarını belirleyebilmesi için diğer akit tarafı bu değişiklikten haberdar edecektir.

MADDE VI

Akit taraflardan her biri diğer akit tarafın yetkili makamlarınca verilmiş olan denizci kimlik belgelerini tanıır ve bu belgelerin hamillerine işbu anlaşmanın 7 ve 8. maddelerinde öngörülen hakları belirtildiği şekilde verir. Söz konusu kimlik belgeleri Türkiye Cumhuriyeti için "Gemi Adamı Cüzdanı" Fas Krallığı için "Le Livret Maritime" dir.

MADDE VII

VI. maddede belirtilen kimlik belgelerine sahip şahısların ismi, gemi kaptanı tarafından geminin konaklandığı liman yetkililerince verilen mürettebat listesinde yer aldığı takdirde, bu şahıslar gemi limanda bulunduğu sürece karaya çıkabilirler ve o limanda konaklayabilirler.

Bu şahıslar karaya çıkışlarında ve gemiye dönüşlerinde nizami kontrollere uymak zorundadırlar.

MADDE VIII

1. Yukarıda VI maddede öngörülen ve Akit taraflardan biri tarafından verilen kimlik belgelerine sahip şahıslara, kullanılan taşıma aracı ne olursa gemilerine ulaşmak amacıyla Akit taraf topraklarına girmek, bir gemiden diğerine geçmek, ülkelere geri dönmek üzere veya Akit taraf yetkili makamlarından önceden alacakları izinle herhangi bir amaçla seyahat edebilir.

2. 1. paragrafta öngörülen kimlik belgesine sahip mürettebat mensubunun sağlık nedeniyle veya yetkili makamlarca geçerli sayılan diğer nedenlerle diğer Akit taraf ülkesinin bir limanına çıkması durumunda yetkili makamlar şahsın ülkede kalabilmesi, hastahaneye kaldırılması halinde ise, hangi araçla olursa olsun ülkesine dönebilmesi veya bir başka yükleme limanına gidebilmesi için gerekli izni verirler.

3. Yükleme boşaltma emri ve mesleki belgesi ile seyahat eden akit taraf uyruklu denizcinin Akit devletlerden birinin ülkesinde 15 güne sınırlı olan ikamet süresi, takdiri yetkili makamlara ait olmak üzere geçerli nedenlerle istisnai olarak uzatılabilir.

4. 6 ve 7. maddeler ve yukarıdaki 1, 2 ve 3. paragraf hükümleri ihlal edilmeksizin, yabancıların giriş, konaklama ve ayrılışlarına ilişkin Akit tarafların ülkelerinde yürürlükte olan hükümlerin uygulanmasına devam edilir.

5. Akit taraflar istenmeyen şahıs olarak nitelendirdikleri şahısları yukarıda sözü edilen denizci kimliğine sahip olsalar bile karşılıklı olarak ülkelerine sokmama hakkını saklı tutarlar.

MADDE IX

1. Akit taraflardan her biri ülke karasularında bulunan diğer Akit tarafa ait gemide işlenen suçlarla ilgili (aşağıda belirtilen durumlar hariç) olarak hiçbir kovuşturma yapmazlar :

- Müdahale talebi diğer Akit taraf konsolosluk veya diplomatik temsilcisi veya geminin kaptanı tarafından yapılmış ise,
- Şayet suç karada veya limanlarda sükûneti veya kamu düzenini bozacak veya kamu güvenliğini zedeleyecek nitelikteyse,
- Şayet mürettebat dışında şahıslar sözkonusu ise,
- Şayet sözkonusu gemi, silah kaçakçılığı veya uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptığına dair ciddi nedenlere dayanan kuşkular uyandırıyorrsa,

2. Yukarıdaki paragraf hükümleri, yetkili makamların yabancıların kabulü, gümrük, kamu sağlığı ve gemilerin ve limanların güvenliği, insan hayatının korunması, kirliliğin önlenmesi ve malların güvenliğine ilişkin mevzuatın ve nizamnamelerin uygulanması konusundaki haklarına hâlel getirmez.

MADDE X

1. Şayet Akit taraflardan birine ait bir gemi diğer Akit tarafın karasularında veya sahillerinde batarsa karaya oturursa veya hasar görürse veya herhangi bir kazaya uğrarsa bu gemi ve yükü bu akit taraftaki milli gemi ve yüklerine tanınan aynı haklardan ve kolaylıklardan yararlanır.

Kaptan, gemi mürettebatı mensupları, yolcular ile gemi ve yükü de milli gemilerin faydalandıkları, gerekli bütün yardım ve imkanlardan aynı yöntem ve tarzda yararlanırlar.

2. Denizde bir kazaya veya herhangi bir felakete uğramış olan Akit taraflardan birinin gemisinden toplanan yük ve diğer eşyalar diğer Akit taraf topraklarında tüketilecek veya kullanılacak değilse hiçbir gümrük vergisine ve diğer ithalat vergi rüsumlarına tabi tutulmayacaktır.

Arama ve kurtarma işlemleri ile bunların organizasyonu bu faaliyetleri düzenleyen Akit taraf kanun ve mevzuatlarına göre yürütülecektir.

MADDE XI

Uluslararası plandaki taahhütlerine halel getirmeksizin Akit taraflar aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır.

a) Gemicilik şirketlerinin, Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Kralığı arasındaki düzenli hatta yüklerin taşınmasına belirgin bir şekilde veya hiç bir ayırıcılık olmaksızın iştirak etmeleri için gerekli bütün düzenlemeleri teşvik etmek. Bu şirketler faaliyetlerini birbiri ile uyumlu hale getirirler ve özellikle trafik ihtiyaçlarına göre kalkışların uyumlu hale getirilmesi suretiyle hatların daha iyi işletilmesini sağlamak üzere ticari politikalarını koordine ederler.

b) Gemi inşa, onarım ve gemi materyeli sanayiinin geliştirilmesi, ticaret filolarının büyütülmesi, limanların işletilmesi ve inşası, yardıma ilişkin tüm tesislerin, gemi bakımı ve malların aktarılmasına ilişkin tüm imkanların ve tesislerin işletilmesi amacıyla sıkı işbirliği yapmak.

Paragraf (a) hükümlerinin uygulanması, bu alanda daha önceden Akit taraflarca bir anlaşma yapılmamış olması durumunda özel anlaşma konusu teşkil edecektir.

c) Mesleki eğitim ihtiyaçları için Akit taraf uyruklularının karşılıklı olarak liman işletmesi, tersaneler ve denizcilik kurum ve kuruluşlarına kabulü. Bu alanda özellikle görevlilerin, aynı zamanda liman işletmesi, tersaneler ve denizciliğin tüm uzmanlık alanlarındaki teknisyenlerin eğitimi kastedilmektedir.

d) Teknik yardım, personel mübadelesi mesleki eğitim ve bu personelin eğitimi için teknik materyel yardımı için işbirliği yapmak.

e) Bu denizcilik mübadelelerine ilişkin faaliyetlere ait milli mevzuata tabi sularda ve boğazlarda geçişler ve seyirüfain ile ilgili tavsiye kararları ve belgeleri birbirlerine iletme.

f) Aralarındaki denizcilik mübadelesinin gelişimini önleyecek engelleri bertaraf etmek.

MADDE XII

1. Akit taraflardan her biri kendi kanunları mucibince diğer Akit taraf denizcilik şirketlerine, taraflardan birinin ülkesinde gerçekleştirilen ve deniz taşımalarından sağlanan gelir ve alacaklarının ödemelerde kullanılması hakkını tanır.

2. Gemilerin kiralanması, liman vergisi, yükleme, boşaltma, servis ve onarım masrafları, gemilerin Akit taraflardan birinin limanında ikmal ve yüklerin taşınması için navlun ile ilgili ödemeler, uygun süre içerisinde serbest konvertible para olarak ödenecektir.

MADDE XIII

Yetkili makamlarca belirlenmiş temsilcilerden oluşan bir Karma Komisyon, Akit taraflardan biri veya diğerinin talebi üzerine, işbu anlaşmanın yorumlanmasından veya uygulanmasından doğan problemleri incelemek üzere toplanacaktır.

Bu karma komisyon, faydalı gördüğü bütün tavsiyeleri Akit taraflara sunmaya yetkilidir.

Bu komisyon münavebeyle yılda bir kez iki ülkeden birinde veya diğerinde veya Akit taraflardan birinin veya diğerinin isteği üzerine daha sık toplanır.

MADDE XIV

İşbu anlaşmanın yorumlanmasından veya uygulanmasından doğan anlaşmazlıkları Akit taraflar XIII. maddede öngörülen Karma Komisyon bünyesinde veya diplomatik yolla halletmeye çalışacaklardır.

MADDE XV

Akit taraflardan birinin isteği üzerine işbu anlaşma revize edilebilir. Böyle bir revizyon sonucunda ortak mutabakatla yapılan düzeltmeler, her iki tarafın kendi iç mevzuatları tarafından kabul edildiğine dair tebligat mübadelesinden sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE XVI

1. İşbu Anlaşma Akit taraflardan herbirinin milli mevzuatına uygun olarak hazırlanan onay belgelerinin diplomatik yolla teati edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girecektir.

2. İşbu Anlaşma, yürürlüğe giriş tarihinden itibaren beş yıllık süre için geçerlidir. Bu sürenin sona ermesinden altı ay önce Akit taraflardan birinin fesih bildirimini olmadıkça kendiliğinden yenilenmiş olacaktır.

3. İşbu Anlaşma, yürürlüğe girdikten sonra Akit taraflardan biri tarafından diplomatik yolla feshedilebilir. Bu durumda diğer Akit tarafca fesih bildirisinin alınışından itibaren 6 ay sonra sona ermiş olur.

Bu İNANÇLA, Hükümetleri tarafından tam yetkili kılınan aşağıda imzaları bulunan temsilciler işbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

RABATTA 26 Mart 1987'de Yapılmıştır.

Her ikisi de aynı derecede muteber olmak üzere Fransızca iki nüsha olarak düzenlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ADINA

FAS KRALLIĞI ADINA

Accord En Matière De Transport Maritime Entre La République De Turquie Et Le Royaume Du Maroc

Le Gouvernement de la République de Turquie et le Gouvernement du Royaume du Maroc, désignés ci-dessous "Parties Contractantes",

— Désireux de développer de façon harmonieuse les relations maritimes entre les deux pays frères,

— Convaincus que le développement des relations maritimes, en particulier des transports maritimes, contribuera au développement des échanges commerciaux et au renforcement de la coopération entre les deux pays frères,

— Conformément aux principes de l'égalité, des intérêts réciproques et de l'assistance mutuelle :

Sont Convénus De ce Qui Suit :

ARTICLE I

Aux fins du présent Accord :

1. Le terme "navire d'une partie contractante" désigne tout navire battant pavillon de cette Partie.

Cependant, ce terme ne couvre pas :

- a) Les navires de guerre;
 - b) Tout autre navire pendant la durée de sa mise en service auprès des forces armées;
 - c) Les navires de pêche;
 - d) Les navires affectés à l'exercice des fonctions non commerciales, tels que les navires de recherche scientifique, océanographique et hydrographique, les navires-hôpitaux;
 - e) Les navires à propulsion nucléaire;
2. Le terme "Membre de l'équipage d'un navire" désigne le capitaine, et toute autre personne occupée, pendant le voyage à bord d'un navire, à l'exercice des fonctions liées à l'exploitation, l'entretien de ce navire et dont le nom figure sur le rôle de l'équipage.

ARTICLE II

Le présent Accord a pour objet :

- De développer et d'organiser les relations maritimes entre les deux pays,
- D'organiser les trafics entre les ports turcs et les ports marocains et définir les conditions dans lesquelles les navires des Parties Contractantes auront accès au trafic des deux pays,
- D'engager à coopérer de façon à éliminer tous les obstacles qui pourraient entraver le développement de la navigation entre les ports des deux pays et à prendre toutes dispositions nécessaires afin d'assurer la coordination des trafics et l'organisation d'un service suffisant pour couvrir les intérêts du commerce extérieur de chacun des deux pays,
- De coopérer dans le domaine de la construction et de la réparation navales,
- De favoriser les échanges d'experts et de spécialistes en la matière.

ARTICLE III

Le présent Accord s'applique aux territoires de la République de Turquie d'une part, aux territoires du Royaume du Maroc d'autre part.

Cependant, les dispositions du présent Accord ne s'appliquent pas aux activités et aux transports effectués dans leurs eaux territoriales, notamment aux services de port, tels que le remorquage, le sauvetage et l'assistance maritime, le pilotage ainsi qu'au cabotage, à la pêche maritime et à la navigation intérieure légalement réservés par chacune des Parties Contractantes pour leur propre usage.

1. Les Parties Contractantes réaffirment leur volonté de coopérer dans le domaine des transports maritimes dans l'esprit du Code de Conduite des Conférences Maritimes

2. En ce qui concerne le transport des marchandises échangées entre les pays des deux Parties par la voie maritime (lignes régulières) quelque soit le port d'embarquement ou de débarquement, le régime à appliquer par les Parties Contractantes aux navires exploités par leurs compagnies maritimes nationales respectives reposera sur la clé de répartition 40/40/20, à l'égard des cargaisons en valeur du fret, et en volume restant entendu que chacune des deux Parties Contractantes a le droit d'effectuer au moins 40% de ces transports.

Les Parties Contractantes encourageront à cet effet la création de conférences maritimes entre leurs compagnies maritimes nationales.

3. Le régime à appliquer par les Parties Contractantes aux autres transports de marchandises et aux transports des passagers favorisera autant que possible le développement de la participation à ces transports aux profits des pavillons des deux Parties.

ARTICLE IV

1. Les Parties Contractantes déclarent éviter toute forme de discrimination entre les navires affectés au trafic régi par le présent Accord et coopérer à éliminer les obstacles susceptibles d'entraver le développement des échanges maritimes entre les deux pays.

2. Chacune des Parties Contractantes assurera dans ses ports, aux navires de l'autre Partie Contractante, le même traitement qu'elle assure à ses propres navires en ce qui concerne l'accès aux ports leur utilisation et toutes les commodités qu'elle accorde à la navigation et aux opérations commerciales pour les navires et leurs équipages, passagers et marchandises, ainsi que l'attribution des places aux quais et facilités de chargement et de déchargement.

3. Les deux Parties Contractantes prennent, dans le cadre de leur législation et de leur réglementation portuaires respectives et dans la mesure du possible, les dispositions nécessaires en vue de réduire le temps de séjour des navires dans les ports et de simplifier l'accomplissement des formalités administratives, douanières et sanitaires prévues dans leurs ports.

Les deux Parties Contractantes s'accordent un traitement non discriminatoire en ce qui concerne ces formalités.

4. Les dispositions du présent article ne portent pas atteinte aux droits des autorités locales pour tout ce qui concerne l'application de la législation et la réglementation douanière, la santé publique et les autres mesures de contrôle concernant la sécurité des navires et des ports, la prévention de la pollution par les navires, la sauvegarde des vies humaines, le transport des marchandises dangereuses et l'identification des marchandises.

ARTICLE V

1. Chaque Partie Contractante reconnaît la nationalité des navires de l'autre Partie sur la base des documents se trouvant à bord de ces navires et délivrés par les autorités compétentes conformément aux lois et règlements de la Partie Contractante dont le navire bat pavillon.

2. a) La validité des certificats et documents des navires, délivrés ou reconnus valables par les autorités compétentes de l'une des Parties Contractantes, est reconnue par l'autre Partie Contractante.

b) Le calcul et le paiement relatifs aux tarifs et aux taxes de navigation, sont effectués sur la base de ces certificats et documents sans que ceux-ci soient soumis à un nouvel examen.

3. Les navires de l'une des Parties Contractantes munis de certificats de jaugeage délivrés par les autorités compétentes de cette Partie conformément à la Convention Internationale de 1969 sur le jaugeage des navires ou à la législation nationale en vigueur, sont dispensés de nouveaux procédés de jaugeage dans les ports de l'autre Partie Contractante.

En cas de modification du système de jaugeage par l'une des Parties Contractantes, celle-ci devra en donner communication à l'autre Partie, afin de lui permettre de déterminer les conditions d'équivalence.

ARTICLE VI

Chacune des Parties Contractantes reconnaît les pièces d'identité des gens de mer, délivrées par les autorités compétentes de l'autre Partie Contractante; et accorde aux titulaires de ces pièces les droits prévus aux articles 7 et 8 du présent Accord, dans les conditions qui sont stipulées. Les dites pièces d'identité sont, en ce qui concerne la République de Turquie "SEAMAN'S Identity Card-Gemi Adamı Cüzdanı", et en ce qui concerne le Royaume du Maroc, "Le Livret Maritime".

ARTICLE VII

A condition que leurs noms figurent sur le rôle d'équipage de navire et sur la liste de L'équipage sommise par le capitaine du navire aux autorités compétentes du port d'escale du navire, les personnes titulaires des pièces d'identité visées à l'Article 6 ci-dessus, peuvent sans avoir de visa, débarquer et séjourner dans la "Commune" où se trouve ce port, durant la période de l'escale du navire.

Pendant leur débarquement et leur embarquement ces personnes doivent satisfaire aux contrôles réglementaires.

ARTICLE VIII

1. Les personnes titulaires des pièces d'identité visées à l'article 6 ci-dessus et délivrées par l'une des Parties Contractantes, sont autorisées, quelque soit le moyen de transport utilisé, à entrer au territoire de l'autre Partie Contractante en vue de rejoindre leur navire, d'être transférées à bord d'un autre navire, de retourner à leur pays ou de voyager pour toutes autres fins moyennant l'approbation préalable des autorités de cette autre Partie Contractante.

2. Loursqu'un membre de l'équipage du navire titulaire de la pièce d'identité visée au paragraphe 1 ci-dessus, est débarqué dans un port de l'autre Partie Contractante pour des raisons de santé ou pour d'autres motifs reconnus valables par les autorités compétente, celles-ci donneront l'autorisation nécessaire pour que l'intéressé puisse séjourner sur son territoire et qu'il puisse, en cas d'hospitalisation, par n'importe quel moyen de transport, soit regagner son pays d'origine, soit rejoindre un autre port d'embarquement.

3. Le séjour sur le territoire de l'une des Parties Contractantes de marins ressortissants de l'autre Partie et voyageant sous couvert de leur livret professionnel et d'un ordre d'embarquement ou de débarquement est limité à une durée de quinze (15) jours qui pourra être exceptionnellement prolongée pour les motifs valables dont l'appréciation appartient aux autorités compétentes.

4. Sans porter préjudice aux dispositions des Articles 6 et 7, et aux paragraphes 1, 2 et 3 ci-dessus, les lois et règlements en vigueur sur le territoire des Parties Contractantes, relatifs à l'entrée, au séjour et à l'expulsion des étrangers restent applicables.

5. Les dispositions précédentes ne portent pas atteinte au droit des Parties Contractantes, d'interdire l'entrée dans leur territoire respectif, des personnes qu'elles jugeront indésirables, même si celles-ci sont munies des pièces d'identité des gens de mer susmentionnés.

ARTICLE IX

1. Les autorités de chacune des Parties Contractantes ne procèdent à aucune poursuite contre les infractions commises à bord d'un navire qui se trouve dans les eaux territoriales, et appartenant à l'autre Partie Contractante, sauf les cas suivantes :

- a) Si une demande d'intervention a été faite par l'agent diplomatique ou le fonctionnaire consulaire de l'autre Partie Contractante ou par le capitaine du navire ou,
- b) Si l'infraction est de nature à Comromettre la tranquillité et l'ordre public du pays y compris les eaux territoriales et les ports, ou à porter atteinte à sécurité puplicue, ou
- c) Si des personnes étrangères l'équipage sont en cause, ou
- d) Si il existe de sérieuses raisons de penser que le navire en question selivre au trafic illicite d'armes ou de la drogue.

2. Les dispositions du paragraphe précédent ne portent pas atteinte au droit des autorités en ce qui concerne l'application de la législation et de la réglementation relatives à l'admission des étrangers, à la douane, à la santé publique et aux mesures de contrôles concernant la sécurité des navires et des ports, la sauvegarde des vies humaines, la sécurité des marchandises dangereuses, la prévention de la pollution par les navires, la sureté des marchandises.

ARTICLE X

1. Si un navire de l'une des Parties Contractantes fait naufrage ou échoue ou subit une avarie ou tout autre accident dans les eaux territoriales ou au large des côtes de l'autre Partie Contractante, le dit navire et sa cargaison jouiront sur le territoire de cette autre Partie Contractante des mêmes droits et avantages que ceux accordés aux navires et aux chargements et déchargements nationaux.

Le capitaine, les membres de l'équipage du navire et les passagers, ainsi que le navire et sa cargaison recevront toute l'aide et l'assistance nécessaire au même titre et selon les mêmes modalités que ceux des navires nationaux.

2. La cargaison et les objets récupérés d'un navire de l'une des Parties Contractantes, qui a subi un accident ou tout autre sinistre, ne seront soumis par l'autre Partie Contractante à aucun droit de douane, ou à d'autres droits et taxes à l'importation s'ils ne sont pas destinés à l'utilisation ou à la consommation sur le territoire de cette autre Partie Contractante.

Les opérations de recherche et de sauvetage et leur organisation seront régies par les lois et les règlements de la Partie Contractante qui a organisé ces opérations.

ARTICLE XI

Sans porter préjudice aux engagements sur le plan international les Parties Contractantes sont convenues de :

a) Favoriser toutes les dispositions nécessaires pour que les entreprises de navigation maritime participent de manière significative et sans aucune discrimination, au transport des marchandises de lignes régulières entre la République de Turquie et le Royaume du Maroc. Ces entreprises harmonisent leurs activités et coordonnent en particulier leur politique commerciale, en veillant à la réalisation d'une meilleure exploitation des lignes par l'harmonisation des départs en fonction des besoins du trafic;

b) Coopérer étroitement en vue du développement de leurs industries de la construction, de la réparation et du matériel navals, de l'extension de leur flotte de commerce, de la construction et de l'exploitation de leurs ports maritimes et de toutes les installations et facilités destinées au transbordement des marchandises et au traitement des navires, y compris toutes installations d'aide à la navigation.

L'application des dispositions du paragraphe (a) fera le cas échéant l'objet d'accords particuliers, sauf dans les domaines où de tels accords ont déjà été conclus entre les Parties Contractantes.

c) Se concéder mutuellement l'accès de leur ressortissants aux entreprises et institutions de transport maritime, des chantiers navals et d'exploitation portuaire pour les besoins de formation professionnelle; de ce domaine relève en particulier la formation des officiers, ainsi que des techniciens de toutes les spécialités du transport maritime des chantiers navals et de l'exploitation portuaire.

d) S'accorder une pleine coopération en matière d'assistance technique, d'échange de personnel, de formation professionnelle et d'aide matérielle et technique pour la formation de ce personnel.

e) Transmettre respectivement les documents et les recommandations concernant le passage et la navigation dans leurs détroits et dans les eaux soumises à leur juridiction nationale qui relèvent des activités relatives à ces échanges maritimes.

f) Eliminer les obstacles susceptibles d'entraver le développement des échanges maritimes entre elles.

ARTICLE XII

1. Chacune des Parties Contractantes accorde, conformément à ses lois et procédures, aux entreprises de navigation maritime de l'autre Partie Contractante, le droit d'utiliser et de transférer dans le but d'effectuer des paiements, les revenus et autres recettes réalisés des transports maritimes et obtenus sur son territoire.

2. Tous les règlements concernant l'affrètement des navires, les droits portuaires, les frais de réparation et de services, le chargement et le déchargement, le fret pour le transport des marchandises et l'approvisionnement des navires dans le port de l'une des Parties Contractantes ainsi que les autres paiements, seront effectués dans les délais raisonnables en une monnaie librement convertible.

ARTICLE XIII

Une Commission Mixte, composée de représentants désignés par les autorités compétentes, se réunira à la demande de l'une ou l'autre Partie Contractante, pour examiner les questions pouvant résulter de l'application de l'interprétation du présent Accord.

Cette Commission Mixte est habilitée à présenter aux Parties Contractantes toutes recommandations qu'elle juge utiles.

La dite Commission se réunit, alternativement, une fois par an, dans l'un ou l'autre des deux pays, ou plus fréquemment à la requête de l'une ou l'autre Partie Contractante.

ARTICLE XIV

Pour tout différend né de l'application ou de l'interprétation du présent Accord, les deux Parties Contractantes s'efforceront de le régler au sein de la Commission Mixte prévue par l'article XIII. ou par des négociations par voie diplomatique.

ARTICLE XVI

1. Le présent Accord entrera en vigueur à la date de l'échange, par voie diplomatique, des instruments de ratification établis conformément aux législations nationales de chacune des Parties Contractantes.

2. Le présent Accord reste en vigueur pour une période de cinq ans à partir de la date de son entrée en vigueur. A moins qu'une notification de dénonciation émane de l'une des Parties Contractantes six mois avant l'expiration de cette période, il sera renouvelé chaque fois par tacite reconduction.

3. Le présent Accord peut être dénoncé par l'une des Parties Contractantes, par voie diplomatique, après son entrée en vigueur. Une telle dénonciation ne prendra effet que six mois après la date de réception de la notification de dénonciation par l'autre Partie Contractante.

EN FOI DE QUOI, les représentants soussignés, dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé le présent Accord.

FAIT A RABAT, LE 26 MARS 1987

En deux exemplaires originaux, en langue française, les deux textes faisant également foi.

POUR LE GOUVERNEMENT DE LA
REPUBLIQUE DE TURQUIE

POUR LE GOUVERNEMENT DU
ROYAUME DU MAROC